

## Η Α΄ Επιστολή Κλήμεντος Ρώμης. Α΄ Γενικά περί της Επιστολής

[Ορθοδοξία](#) / [Πατερική Θεολογία](#)



**Αρχίζουμε μία απλή και σύντομη μελέτη των αγίων Πατέρων. Θα μιλάμε για τον βίο και την διδασκαλία τους. Παρακαλούμε να τα μελετάτε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γιατί πρόκειται περί των αγίων Πατέρων.**

Το πρώτο βιβλίο που συναντάμε στην σειρά των πατερικών κειμένων είναι μία Επιστολή του αγίου Κλήμεντος, επισκόπου της Ρώμης, την οποία αυτός απηύθυνε προς την Εκκλησία της Κορίνθου. Για τον άγιο αυτό Πατέρα δεν γνωρίζουμε πολλά. Λέγουν ότι ήταν συνεργάτης του αποστόλου Παύλου (βλ. Φιλιπ. 4,3). Και λέγει ακόμη ο Συναξαριστής του ότι εξορίστηκε από τον αυτοκράτορα Τραιανό πέρα από τον Εύξεινο Πόντο και, αφού έπαθε πολλά βασανιστήρια, τελικά τον έρριξαν στην θάλασσα με σιδερένια άγκυρα στον λαιμό του. Τον εορτάζουμε στις 24 Νοεμβρίου.



Στην εποχή του αγίου Κλήμεντος, του

επισκόπου αυτού της Ρώμης, ξέσπασε στην Εκκλησία της Κορίνθου μία κρίση. Αναφέρω την κρίση αυτή: Μερικοί λαϊκοί χριστιανοί της Κορίνθου, που παρίσταναν τους «ζηλωτές», αλλά ήταν «φιλόνικοι» (45,1), άνθρωποι δηλαδή που αγαπούσαν τους καυγάδες, ήθελαν να αλλάξουν την εκκλησιαστική κατάσταση στην περιοχή τους, να διώξουν τους λειτουργούς της Εκκλησίας και να βάλουν άλλους, που αυτοί τους νόμιζαν για καλύτερους. Αυτό το κίνημα προκάλεσε μεγάλη ταραχή, γι' αυτό και ο άγιος Κλήμης αναγκάστηκε να στείλει από την Ρώμη που βρισκόταν μία Επιστολή προς την Εκκλησία της Κορίνθου. Στην Επιστολή του αυτή δίνει λύση στο πρόβλημα που δημιούργησαν τα λίγα εκείνα πρόσωπα που φαίνονταν μεν ως ζηλωτές, αλλά ο άγιος τα χαρακτηρίζει «προπετή» και «αυθάδη» πρόσωπα. Η λύση είναι η εξής: Η θέση των Επισκόπων στην Εκκλησία είναι μόνιμη και δεν εξαρτάται από την θέληση μερικών χριστιανών. Και είναι μόνιμη η θέση των Επισκόπων στην Εκκλησία, γιατί αυτοί έχουν «Αποστολική Διαδοχή». Και τους λειτουργούς λοιπόν που κατέστησαν οι Απόστολοι και οι διάδοχοί τους δεν μπορεί να τους αντικαταστήσει κανένας! Αυτή η θέση του αγίου Κλήμεντος, Επισκόπου Ρώμης, ήταν χρυσό κλειδί, για να λυθεί το εκκλησιαστικό πρόβλημα της Κορίνθου και να κοπάσει η ταραχή που δημιουργήθηκε στην Εκκλησία της.

Το περιεχόμενο της Επιστολής, που αποτελείται από 65 κεφ., με σύντομα λόγια είναι το εξής: (1) Η Επιστολή χωρίζεται σε δύο μεγάλα μέρη και κατακλείεται από

έναν επίλογο. Το πρώτο μέρος το αποτελούν τα κεφ. 1-36. Σ' αυτό το μέρος έχουμε γενικές παραινέσεις. Στην αρχή ο άγιος Κλήμης αναφέρεται στο πρόβλημα της Εκκλησίας της Κορίνθου, γιατί διαιρέθηκε η Εκκλησία αυτή και έφυγε η ειρήνη από τους χριστιανούς της. Η κατάσταση αυτή, λέγει, μπορεί να διορθωθεί μόνο με την μετάνοια όλων, αλλά ιδιαίτερα αυτών που προκάλεσαν την ταραχή. Τους λέει να ταπεινωθούν και να μην επαίρονται και να ζητούν να κατευθύνουν το ποίμνιο του Χριστού. «Ταπεινοφρονούντων - τους λέγει - εστίν ο Χριστός, ουκ επαιρομένων επί το ποίμνιον αυτού» (16,1). Τους λέει ακόμη να αγαπούν την υπάρχουσα τάξη στην Εκκλησία και να είναι υπάκουοι. Παράδειγμα σ' αυτό τους φέρνει από τον άψυχο κόσμο τον ήλιο και τα αστέρια, που ακολουθούν την καθορισμένη τροχιά τους, χωρίς καμιά παρέκλιση («δίχα πάσης παρεκβάσεως», 20,3), γι' αυτό και είναι «εν ομονοία», δεν συγκρούονται δηλαδή μεταξύ τους.

(2) Το δεύτερο μέρος το αποτελούν τα κεφ. 37-61. Σ' αυτό το τμήμα ο άγιος Κλήμης προχωρεί βαθύτερα στο θέμα της τάξεως και πειθαρχίας και ομονοίας των χριστιανών μέσα στην Εκκλησία. Ο χριστιανός, λέγει, που διαπληκτίζεται με τους άλλους και προξενεί ταραχές στην Εκκλησία, αμαρτάνει στο Σώμα του Χριστού, αφού κάθε χριστιανός είναι μέλος της Εκκλησίας. Τους λέγει:

«Ίνα τι διέλκομεν και διασπώμεν τα μέλη του Χριστού και στασιάζομεν προς το σώμα το ίδιον, και εις τοσαύτην απόνοιαν ερχόμεθα, ώστε επιλαθέσθαι ημάς ότι μέλη εσμέν αλλήλων;» (46,7).

Ας σκεπτόμαστε αυτό το φοβερό, που λέει ο άγιος Κλήμης, ότι, όταν οι χριστιανοί διαπληκτιζόμαστε μεταξύ μας, «διασπώμεν τα μέλη του Χριστού». Δηλαδή, κάνουμε το έργο των... σταυρωτών του Χριστού!

Έναν ωραίο πάλι λόγο λέγει ο άγιος Κλήμης για την ενότητα και την αγάπη μεταξύ μας: Το να υποτάσσεται ο ένας στον άλλο. «Υποταστέσθω - λέγει - έκαστος τω πλησίον αυτού, καθώς ετέχθη εν τω χαρίσματι αυτού» (38,1).

Αλλά είναι πολύ ωραία αυτή η περικοπή του αγίου Κλήμεντος για την αγάπη. Η περικοπή αυτή θυμίζει τον ύμνο του αποστόλου Παύλου, που λέγει στο 13ο κεφ. της Α' προς Κορινθίους επιστολής του. Λέγει ο άγιος Κλήμης:

«Ουδέν βάνουσον εν αγάπη,  
ουδέν υπερήφανον·  
αγάπη σχίσμα ουκ έχει,  
αγάπη ου στασιάζει,  
αγάπη πάντα ποιεί εν ομονοία·  
δίχα αγάπης ουδέν ευάρεστόν εστιν τω Θεώ» (49,5).

Το βαθύτερο κίνητρο των ταραχών της Εκκλησίας της Κορίνθου ήταν η φιλοδοξία, γιατί οι ταραχοποιοί παραγκώνισαν τους υπάρχοντες Πρεσβυτέρους, για να καταλάβουν είτε αυτοί είτε άλλα πρόσωπα της προτίμησής τους επίσημη θέση στην Εκκλησία. Αλλά τους λέγει τώρα ο άγιος Κλήμης ότι είναι προτιμότερο να είναι μικροί και ελάχιστοι στο ποίμνιο του Χριστού, παρά να καταλάβουν μεγάλη και υψηλή θέση στην Εκκλησία και να στερηθούν την σωτηρία τους. Τους λέγει επί λέξει:

«Άμεινον γαρ εστιν υμίν εν τω ποιμνίω του Χριστού μικρούς και ελλογίμους υμάς ευρεθήναι ή καθ' υπεροχήν δοκούντας εκριφθήναι εκ της ελπίδος αυτού» (57,2).

Τα λόγια αυτά με απλότητα λέγουν το εξής: Καλύτερα να είναι κανείς ένας απλός ευλαβής ιερέας ή ακόμη και ένας απλός καντηλανάφτης με φόβο Θεού, παρά να γίνει αξιωματούχος κληρικός και να χάσει την ψυχή του. Το παν είναι «μη εκριφθήναι της ελπίδος του Χριστού», που μας είπε ο άγιος Κλήμης, και όχι οι θρόνοι και τα αξιώματα.

(3) Στο τρίτο μέρος της επιστολής (κεφ. 62-65) ο συγγραφεύς άγιος Κλήμης εκφράζει την ελπίδα οι κομιστές της επιστολής να του δώσουν την χαρά, όταν επιστρέψουν, φέροντάς του το μήνυμα ότι αποκαταστάθηκε η ειρήνη στην Εκκλησία της Κορίνθου.

<http://bit.ly/2YjcaGK>